КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз

РАПОРТЛАР ОҚИМИ

«Главташкентстрой» қарамоғидаги илғор корхоналар ва қурилиш ташкилотлари беш йиллик ва йиллик план топшириқлари бажарилганлиги ҳақида бирин-кетин рапорт бериб, янги мажбуриятлар олишмоқда.

Декабрь ойининг биринчи кунлариёқ 6-қурилиш трестига қарашли 70-қурилиш бошқармаси бош пудрат ишлари бўйича йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Қурилиш-монтаж ишларида пландаги 3.171 минг сўм ўрнига 3.193 минг сўм ўзлаштирилди.

Бошқарманинг муваффақиятга эришишида Артур Клостер бошлиқ пардозчилар, Хушан Мамедов бошлиқ қурувчилар ва бошқа бригадаларнинг коллективлари катта ҳисса қўшишди.

Ҳозир «Шимол» массивида турар-жой бинолари қуриш авж олиб кетган. У ерда бошқарма коллективи эллик минг квадрат метр турар-жой биноларини фойдаланишга топшириши лозим.

* * *

«Главташкентстрой» саноат ишлаб чиқариш корхоналари сафида 3-темир бетон буюмлари заводи коллективи беш йиллик пешқадами ҳисобланади. Ўн бир ойлик иш натижаси шуни тақозо қилади. Пландаги 24.600 кубометр ўрнига 26 минг кубометр йиғма темир-бетон буюмлари тайёрланди. 2.520 минг сўмлик тайёр маҳсулот реализация қилинди. Бу эса планнинг 103,8 процентини ташкил қилади.

Тежамкорлик, меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида ҳам анча яхши натижага эришилди. Ҳар бир ишчининг ўртача иш бажариши 108 процентни ташкил қилди. Номенклатура бўйича, йиғма темир-бетон мосламаларини тайёрлаш заводнинг катта муваффақиятидан бири бўлди.

Завод коллективи барча кўрсаткичлар бўйича йиллик программани 25 декабргача бажаришга ҳаракат қилмоқда.

* * *

«ПЛАННИ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРИБ, 144 МИНГ КВАДРАТ МЕТРДАН ОРТИҚРОҚ ТУРАР-ЖОЙ БИНОЛАРИНИ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРАМИЗ!» — 153-қурилиш трести коллективи ўз олдига ана шундай вазифа қўйди. Қурувчилар тобора марраға яқинлашиб бормоқдалар. Трест бош инженери Т. Тоҳиров бу ҳақда қуйидагиларни маълум қилди:

— Ўн бир ойлик бош пудрат ва ўз кучимиз билан қурилиш ишлари планини муваффақиятли тамомлаб, коллектив 136 минг 200 квадрат метр майдонни ўз ичига олган турар-жой биноларини фойдаланишга топширди. Пойтахтнинг Д-20, В-14 В-12, «Марказ-6» кварталларидаги биз қурган уйлардан юзлаб ҳамшаҳарларимиз уй тўйларини ўтказишди. Бундан ташқари, тўққиз юз ўринли болалар боғчаси, «Тошсовет» номли шифохона корпуслари, В-14 кварталда поликлиника, хроникаль фильмлар киностудияси ва «Кино уйи»нинг уч юз ўринли кинотеатри фойдаланишга топширилди.

«Марказ-6» кварталида етмиш икки квартирали уйлар, бир юз қирқ ўринли болалар боғчаси, В-12 кварталдаги «Динамо» стадионида ўқ отиш тири, Ғафур Ғулом кўчасида якка буюртмалар ательеси сингари кўпгина объектлар фойдаланишга топшириш учун тахт қилиб қўйилди.

Вақтдан ўзганлар

Ўрта Осиё табиий газ илмий-тадқиқот институтида янги қурилмалардан кенг фойдаланилади. Куни-кеча институтга «Минск—32» маркали электрон ҳисоблаш машинаси ўрнатилиб, ишлаб чиқаришга жорий қилинди.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) инженер Л. И. Богданова, старший инженер В. К. Засецкий ва «Минск—32» эксплуатация группа бошлиғи В. И. Кожухарь ишлаб чиқариш жараёнини кўздан кечирмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
14 ДЕКАБРЬ 1970 Й
ДУШАНБА
№ 292 (1360).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИНОКОРЛАР ШИЖОАТИ

Тилларда достон бўлган гўзал пойтахтимизнинг кўрки кундан — кунга таърифга сиғмас даражада ўзгармоқда. Қатор-қатор осмон ўпар бинолар кўкка бўй чўзмоқда. Жумладан, «Бешқайрағоч» массивидаги ўзгаришларни, кўпдан-кўп қурилиш ишларининг тезкорлик билан олиб борилаётганини кўриб қувонасан киши. Бу ерда «Главташкентстрой»га қарашли 6-трестнинг 33-қурилиш бошқармаси бинокорлари иш олиб бормоқдалар. Қўли гул бунёдкорларнинг кучи билан 500 хўжаликка мўлжалланган ҳар бири 48 квартирали 110 та турар-жой биноси, 8 та мактаб, 280 болага мўлжалланган 6 боғча, 120 ўринли тўртта ясли, клуб, идора бинолари, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш пунктлари бунёд этилиб, аҳолига хизмат қилмоқда. Бошқарма бинокорларининг ғайрат-шижоатлари чексиз, улар шонли Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 53 йиллиги арафасида «Бешқайрағоч» массивининг «Қизил тонг» кўчасида қад кўтарган Тошкент шаҳар, Октябрь район соғлиқни сақлаш бўлимининг уч қаватли, 750 ўринга мўлжалланган 16— болалар ва катталар касалхонаси биносини пардоздан чиқардилар. Бу ерда яна икки қаватли ҳаммом, иситиш, қозонхонаси, аптека ва икки қаватли магазин яқин кунлар ичида массив аҳолиси хизматига топширилади.

АХБОРОТЧИЛАР КЕНГАШДИ

«Ахборот куни». Саноатчи мутахассислар ҳамда илмий-техника ахбороти хизматининг ходимлари учун шундай кун ўтказишни Ўзбекистон ССР илмий-техника ахбороти ва пропагандаси институтининг справочник-ахборот бўлими одат тусига киритмоқда.

Институт биносида икки кун давом этган конференция куни-кеча ўз ишини якунлади.

Тошкент шаҳар ва область илмий-техника ахбороти хизмати ҳамда кутубхона ходимларининг конференцияси республика справочник-ахборот фондларини ташкил этиш ва улардан фойдаланишга қаратилди.

Конференция ишида республикамиздаги илмий тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари, конструкторлик бюроси, фабрика, заводлар, илмий, илмий-техника кутубхоналарининг ходимларидан икки юздан ортиқ киши қатнашди.

Конференция қатнашчилари справочник-ахборот фондларини тузишдаги тажрибаларини ўртоқлашдилар, янги ахборот ҳужжатларини пропаганда қилишнинг форма ва методлари, уларни танлаш ва тақсимлаш ҳақида фикр олишдилар.

Кинопрокатчилар семинари

Куни-кеча, Тошкентда республика кинопрокати ходимларининг икки кунлик семинари бўлиб ўтди. Унда область кинопрокат идораси ходимларининг вакиллари иштирок этди. Семинарда кинопрокат идораларининг роли ва вазифаси ҳамда аҳолига кино хизмати кўрсатишнинг маданияти ҳақида республика кинематография Давлат Комитети раисининг ўринбосари Г. Алиев доклад қилди.

Докладчи ўз нутқида ўзбек тилига дубляж қилинган фильмларни республика экранларида янада кенгроқ намойиш қилишга эътиборни кучайтириш кераклигини таъкидлаб ўтди.

Шунингдек, семинарда республикада нашр қилинаётган кино ҳафталиги газеталарининг фаолияти ҳам муҳокама қилинди.

Шаҳримизнинг Ленин районидаги 154-мактабда ўтказилган «Ўн олти ёшлилар байрами» кечаси кўпчиликда катта таассурот қолдирди. Мактабнинг қирқ ўқувчисига йиғилганларнинг гулдурос қарсаклари остида Совет паспорти топширилди.

СУРАТДА: мактаб директори М. Содиқов ўқувчиларга паспорт топширяпти.

В. Юрченко фотоси.

● *Беш йиллик бажарилди*

КУЙБИШЕВЛИКЛАР РАПОРТИ

КПСС XXIV съезди шарафига қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятни бажара бориб, Куйбишев район саноатчилари шу йил 11 декабрда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми бўйича беш йиллик планни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

Районда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми беш йиллик бошидан буён 53 процент ортди. 19 корхона беш йиллик планини ошириб бажарди. Йил охиригача беш йиллик планга қўшимча камида 16 миллион сўмлик маҳсулот етказиб беришга қарор қилинди.

* *Қурилиш майдонларида*

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Главташкентстрой»га қарашли «Отделстрой» трестининг 14-бошқармаси коллективи декабрь ойининг биринчи кунийёқ беш йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини ортиғи билан бажарганлиги ҳақида рапорт берди. 8590 минг ўрнига, 9793 минг сўмлик иш бажарилиб, план 114 процентга етди.

Партиямизнинг бўлажак съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этаётган бинокорлар коллективи юбилей йили планини ҳам муддатидан илгари бажарди.

Бошқарма коллективи йил охиригача бир юз эллик минг сўмлик пардозлаш ишларини бажаришга аҳд қилди.

Халқ судларига сайловлар

Эрта тонг. Белгиланган вақтда Ўзбекистон пойтахтидаги барча сайлов участкаларининг эшиклари меҳмондўстлик билан очилди.

Участка сайлов комиссияларининг раислари гражданларни халқ судьялари учун овоз беришга таклиф қиладилар.

Турли касбдаги кишилар — кексалар ва ёшлар, аёллар ва эркаклар, ишчилар ва хизматчилар, олимлар, ишлаб чиқариш новаторлари муносиб номзодлар учун бирин-кетин овоз берадилар.

Уларнинг ҳаммаси халқ судлари социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда, Совет давлати ва барча совет гражданларининг манфаатларини ҳимоя қилишда жуда катта роль ўйнашини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам улар ўз бюллетенларини якдиллик билан сайлов қутиларига ташлайдилар.

Билим уйидаги 1-сайлов участкаси. Бу ерда Клавдия Назаровна Брова номзоди қўйилган. Сайловчилар уни меҳрибон ва кўнгилчан аёл, шу билан бирга совет қонунларининг одил ҳимоячиси сифатида яхши биладилар.

Ленин районининг сайловчилари бу судья учун якдиллик билан овоз бердилар. Тушга қадар овоз беришда қатнашган меҳнаткашларнинг кўпчилиги Клавдия Назаровна Брова учун овоз бердилар.

* * *

А. Кузнецов номли 5-мактаб биносига жойлашган Киров районининг 31-сайлов участкаси. Бу ерда ўз гражданлик бурчини адо этиб, энг муносиблар — халқ судьяларига номзодлар учун овоз берадиган сайловчилар билан учрашувга олдиндан тайёргарлик кўриб қўйилган.

Уйноқи музика, мактабнинг байрамлардагидек безатилган зал ва вестибюли сайловчиларни кутмоқда. Мазкур участка улкан «Марказ—4» турар-жой районини қамраб олган. Демак бу ерда 2016 сайловчи ўз номзодлари учун овоз беради. Шунга қарамай соат 12 га қадар 1670 киши овоз бериб бўлди. Бунда сайлов комиссияси аъзоларининг, мактаб ўқитувчилари ва 31-поликлиника медицина ходимларидан иборат бутун агитаторлар коллективининг, шунингдек сайлов комиссиясининг раиси А. Казаков ва агитпункт мудири М. Шапиро ўртоқларнинг хизмати катта.

Сайлов участкасига биринчи бўлиб яқиндагина 84 ёшга кирган пенсионер Муҳаммад Мусаев ва мактаб директори В. И. Афанасьева ўз оиласи билан кириб келадилар.

Шу куни педагоглик фаолиятига 25 йил тўлган В. И. Афанасьеванинг кайфияти кўтаринки, жуда хурсанд. У Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига миннатдорчилик сўзларини изҳор қилади.

М. Мусаев судья Озод Мусаев учун овоз берар экан шундай деди:

— Мен мамлакатимизда сайланаётган энг одил кишилар учун овоз бераётганимдан беҳад бахтиёрман.

Киров райони 4-маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари сайловчилар учун катта байрам концертини қўйиб беришди.

ЕРЕВАН МЕЪМОРЛАРИ ҲУЗУРИГА

Республика пойтахтининг архитекторлари делегацияси Ереван шаҳрига жўнаб кетди. Делегация орасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлимининг инструктори В. А. Плотников, Тошкент шаҳар партия комитети секретари К. П. Дудин, шаҳар бош архитектори Р. С. Одилов, шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш Бош бошқармасининг бош инженери О. П. Горбунов, «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари В. Жилин, «Ташгипрогор» институти лойиҳа устахонасининг бошлиғи Ю. Мирошченко ва бошқалар бор.

Ўзбекистон вакиллари арман дўстларнинг шаҳарларни ободонлаштириш, маҳаллий материаллар асосида уй-жойлар қуриш, янги қурилиш массивлари, лойиҳа институтларининг фаолияти, қурилиш, материаллари тайёрлайдиган корхона ишлари билан танишадилар.

Уй муборак

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Йўлингиз тушиб, Халқлар дўстлиги проспектидаги 16-кварталга келиб қолсангиз, бир-биридан бежирим осмонўпар тўққиз қаватли бинолар диққатингизни ўзига жалб қилади.

Учта бир юз тўқсон квартирали «Франция-Совет» ўзаро дўстлик алоқалари комитетининг «Раймонд Камю» панеллар фирмаси қурувчи-инженерлари лойиҳаси асосида қурилди: «Главташкентстрой» трестига қарашли 1-уйсозлик комбинатининг 3-қурилиш ва монтаж қилиш бригадаси коллективининг қўли гул бинокорлари француз қурувчилар ёрдамида биноларни бунёд этишди.

Куни-кеча тошкентликлардан бир юз тўқсон хонадон ана шундай уйда ҳовли тўйларини ўтказдилар.

Коммунист Самиғжон Дониёров трактор йиғув заводи 10-цехининг илғор силлиқловчиси, кўпгина ёш ишчиларнинг устози. Октябрь район Советининг депутати С. Дониёров ҳозир 1971 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

СУРАТДА: С. Дониёров. М. Нуриддинов фотоси.

САНЪАТШУНОСЛАР АНЖУМАНИ

Республика санъат музейининг бир группа илмий ходимлари яқинда Москвада бўлиб ўтгач музейлар фондини сақлашга бағишланган конференциядан қайтиб келдилар. Иттифоқимизнинг барча республикаларидан уч юздан ортиқ киши қатнашган конференция Пушкин номидаги Марказий санъат музейида ўтди. Конференцияда музейларнинг илмий ходимлари фондни сақлаш борасидаги ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар. Конференция тамом бўлгач конференция қатнашчилари тажриба ўрганиш мақсадида Пушкин номидаги Марказий санъат музейи билан танишдилар. Музей буюмларининг сақланиши, шароити ва ундаги тартиблар — барчаси иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Шунингдек, бу конференция билан бир вақтда Қирғизистон ССРнинг пойтахти — Фрунзе шаҳрида Ўрта Осиё республикалари археологларининг конференцияси бўлиб ўтди. Ушбу конференцияда ҳам республикамиз санъат музейининг археология бўлими илмий ходимларидан бир группаси қатнашди. Фрунзе конференциясида археологларнинг келгусидаги вазифалари, ноёб топилмаларни аввайлаб текшириш, реставрация қилиш ва келиб чиқиш тарихини тўғри аниқлаш масалалари ҳақида фикр юритилди.

* *Янги маҳсулотлар*

ҚИШДА «БАҲОР»

Сўнгги йилларда ёғ-мой комбинати коллективи план топшириқларини ортиғи билан адо этиш билан бирга, янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда. Биргина юбилей йилида ўнга яқин маҳсулот аҳолига етказиб берилди.

Кеча

корхонанинг иккита ишлаб чиқариш участкасида «Баҳор» деб номланган пишлоқ ва маргарин тайёрлашга киришилди.

Янги йил арафасида шаҳар меҳнаткашлари дастурхони учун икки юз тонна маргарин ва йигирма тонна «Баҳор» пишлоғи ҳадя қилинади.

ПЕДАГОГЛАР МАСКАНИ

Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти турли фанлар бўйича қизиқарли машғулотлар олиб бормоқда. Айниқса, она тили ва адабиёт секторида ўтказилаётган назарий ва амалий лекция ва суҳбатлар диққатга сазовордир. Бу ерда элликдан ортиқ ўқитувчи машғулотларга актив қатнашаяпти.

Яқинда бўлиб ўтган машғулотларда филология фанлари доктори, профессор Ҳамид Сулаймонов «Навоий меросини ўрганишдаги изланишлар», «Навоий асарларида гуманизм», педагогика фанлари кандидати Саъдулла Исматов «Ўрта мактабнинг юқори синфларида иншони қандай ўтказиш керак», сектор бошлиғи Миразиз Раҳимов «Она тили дарсларида грамматик таҳлил», «Адабиёт тўгарагига раҳбарлик» мавзусида мазмунли докладлар ўқишди.

Дунё хабарлари

РУМИНИЯДА ЯНГИ УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ

БУХАРЕСТ. Руминияда ҳозирги декабрь кунларини ҳовли-жой тўйи кунлари деб аташ мумкин. Журжу бинокорлари шаҳар аҳолисига 164 квартира калитини топширдилар. Бу ерда бинокорлар мактаби учун 30 ўринли интернат ҳам фойдаланишга топширилди. Бакэуда Кремень шаҳрининг янги районида 650 квартира қурилиб бўлди. Крайова аҳолисидан 500 киши бу йил янги уйларга кўчиб кирди. Шу кунларда мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам ҳовли тўйи ўтказилмоқда. Руминияда ўтган беш йил ичида жами 323 минг квартира қурилди.

(ТАСС).

ЗЎР ҚИЗИҚИШ

БЕРЛИН. Берлиннинг немис тарихи музейи биносида очилган «Ленинизм ва немис ишчилар ҳаракати» виставкасига Германия Демократик Республикаси жамоатчилиги зўр қизиқиш билан қарамоқда.

Яқинда виставкани 100 мингинчи киши келиб кўрганлиги рўйхатга олинди.

Виставка билан бирга музейда яна бир виставка — илмий социализм асосчиларидан бири бўлган Фридрих Энгельс туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланган виставка ҳам ишлаб турибди.

Матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, бу виставкалар халқаро ишчилар ҳаракати курашининг энг муҳим босқичларини ва марксизм-ленинизм классиклари ғояларининг социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида ғалаба қозонганини акс эттиради.

(ТАСС).

ПОЛЬША. Новдалардан ҳар хил уй рўзғор буюмлари тўқишда кичкинагина Збоншинь шаҳрининг усталари кўпдан машҳур. У ерда усталик билан тўқилган саватлар, абажурлар, Польша миллий амалий безаклари билан тайёрланган буюмлар фақатгина мамлакат ичкарисида эмас, балки чет элларда ҳам катта шуҳрат қозонган. Уста сават тўқувчилар ўз тажрибаларини бажонидил ёшларга ўргатишади.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Тежамкорлик ва самарадорлик учун

КОЛЛЕКТИВ ШИОРИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи республикамиз пойтахтининг йирик ва кекса корхоналаридан бири. Унинг цехларида тайёрланаётган турли-туман машина ва механизмлар мамлакатимиз пахтачилигини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Чигит экадиган сеялкалар, тўкилган пахтани териб олувчи агрегатлар, кўрак чувиш машиналарига эҳтиёж йилдан-йилга ортиб бормоқда. Корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда.

Машинасозлар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга унинг таннархини камайтириш, машиналарни такомиллаштириш, уларнинг янги хилларини тайёрлашни йўлга қўйиш, сифатини яхшилаш, чидамлилигини ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларни доим диққат марказида тутмоқдалар. Шу мақсадда тежамкорлик учун кураш йилдан-йилга қизғин тус олмоқда. Айниқса, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети. ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш ва халқ хўжалигида иқтисодий тежамкорликка қатъий амал қилиш ҳақида»ги Хати корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг бу соҳадаги ғайрат-шижоатларини бўрттириб юборди.

— Бу Хат коллективимиз ўртасида кенг муҳокама қилинди, — дейди завод бош инженери ўртоқ И. Денисенко. — Бўлиб ўтган йиғилишларда деярли барча ишчи-хизматчиларимиз иштирок этишди. Ҳамма бу Хатга жавобан янги-янги резервларни қидириб топиш, материаллар ва хом ашёларни тежаб-тергаб сарфлаш, тежамкорлик учун курашни янада кучайтиришга қарор қилди. Бўлиб ўтган йиғилишларда тежамкорлик юзасидан 150 га яқин таклиф тушди. Йиғилишларда сайланган комиссиялар бу таклифларни умумлаштириб, салкам 160 минг сўмлик маблағ тежаш имконини берадиган тадбирларни амалга оширишни белгилади.

Корхона цехларида ташкил этилган тежамкорлик комиссиялари ғайрат кўрсатиб ишлашди. Тадбирларни белгиланган муддатларда амалга ошириш устидан қаттиқ назорат олиб боришди, бу ишда ўзлари фаол иштирок этишди. Натижада, машиналар конструкциясини такомиллаштириш. агрегатлар узель ва деталларини стандартлаш ва унификациялаш, ишлаб чиқаришнинг ташкилий техникавий даражасини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш. материаллардан тежаб-тергаб фойдаланишни таъминлашга қаратилган аксарият тадбирлар барвақт амалга оширилди.

Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида 70 дан ортиқ тадбир рўёбга чиқарилди. Бунинг эвазига коллектив 130 минг сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара кўради.

Бош технолог бўлими ходимларининг таклифи билан амалга оширилган тадбир жуда яхши самара берди. У кутилганидан ҳам яхшироқ бўлиб чиқди. Технологлар қимматбаҳо прокат ва электродларнинг сарфланиши нормасини қайта кўриб чиқишни таклиф қилдилар. Бунинг натижасида бу материалларнинг ортиқча ва фойдасиз исроф бўлишига чек қўйилди. Илгари электродларнинг сарфланиши устидан етарли назорат олиб борилмасди. Эндиликда тамомила бошқа манзарани кўрасиз. Янги тартибга мувофиқ ҳар бир пайвандчи прокат ва электродларни тежашга катта эътибор бермоқда. Чунки, бундан аввало ўзи моддий манфаатдор бўляпти. Тежаб қолинган материаллар қийматининг анчагина қисми уларга мукофот сифатида маошга қўшиб тўланмоқда. Янги тартибнинг жорий қилиниши билан корхона ҳар йили 46 минг сўм соф фойда кўриш имконига эга бўлди.

Илгари корхонада фойдаланилиши мумкин бўлмаган ва умуман ортиқча бўлиб ётган талайгина асбоб-ускуналар бор эди. Коллектив уларни реализация қилиш билан шуғулланди. Натижада. 15 минг сўмлик асбоб-ускуна бошқа корхоналарга сотилди. Сеялкалар цехидаги қуритиш печида ҳароратни ўлчовчи приборлар жорий қилинди. Бу маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам бермоқда. Шу цехда втулка-ролик занжирлари чиқиндиларидан фойдаланиш ҳам йўлга қўйилди. Илгари бу чиқиндилар ташлаб юборилларди. Бу тадбирнинг амалга оширилиши ҳар йили коллективга 5350 сўм фойда келтиради.

Корхона рационализаторлари ва ихтирочилари материаллар ва хом ашёларни тежаб-тергаб сарфлаш бўйича бораётган умумколлектив курашига самарали ёрдам бермоқдалар. Улар томонидан тушган таклифларнинг амалга оширилиши ишлаб чиқаришнинг бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш билан бирга, кўплаб давлат маблағини тежаб қолиш учун имконият туғдиряпти. Ҳозир корхонадаги ҳар беш ишчининг бири рационализатор ҳисобланади. Бу тиниб-тинчимаслар беш йиллик давомида мингдан ортиқ таклифни ишлаб чиқаришга жорий қилдилар. Шу туфайли машинасозлар 1 миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара кўришди.

Дастлабки ҳисобларга қараганда, ижодкор новатор ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг таклифларини амалга ошириш билан 800 тоннадан кўпроқ металл прокати, 1000 тоннага яқин чўян, 1,5 минг кубометр ёғоч-тахта материаллари, 550 минг киловатт-соатдан ортиқ электр қуввати тежаб қолинди.

Заводда тинмай ижодий изланиш олиб борувчи ажойиб новаторлар жуда кўп. А. Гойхман, Ш. Қосимов. А. Қориев У. Умаров, С. Шакова ва бошқа ўнлаб, юзлаб рационализатор ҳамда ихтирочилар шулар жумласидандир. Бу ижодий фикр эгалари бўлган машинасозлар корхона коллективининг фахри, ғурури бўлиб қолган. Улар бундай катта ҳурмат ва эҳтиромга ўзларининг ҳалол ва самарали меҳнатлари билан сазовор бўлишяпти.

Завод коллективи шу кунларда КПСС XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, янада юксакроқ марраларни кўзлаб ишламоқда. Машинасозлар давлат планларини анча ошириб бажариш қатори кўплаб хом ашё ва материалларни тежаб қолиш иштиёқида тинмай изланмоқдалар. Чунки тежамкорлик заводдаги ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчининг шиори бўлиб қолган.

◆ 70 ДАН ОРТИҚ ТАДБИР
◆ МИНГТА ТАКЛИФ САМАРАСИ
◆ КЎПЛАБ ХОМ АШЁ ТЕЖАЛЯПТИ
◆ БЕШ ИШЧИНИНГ БИРИ РАЦИОНАЛИЗАТОР

М. МИРАҲМЕДОВ.

Янги техника ва илғор технологиянинг жорий этилиши натижасида «Уртоқ» кондитер фабрикасининг маҳсулот ишлаб чиқариш қуввати йил сайин ошиб бормоқда.

СУРАТДА: корхонанинг ирис цехида. Олдинги планда илғор қандолатчи Мавлуда Мирзабоева.

М. Нуриддинов фотоси.

МЕҲНАТ ВА ИНТИЛИШ

Бу воқеанинг бўлиб ўтганига икки йилдан ошди. Ўшанда бошқарма қурувчиларининг умумий йиғилишида Валентин Матвеевич Черушев ишлаётган бригада иши қониқарсиз деб топилди.

— У пайтларда коллективимизда бригадир йўқ эди. Фақатгина прораб бошчилик қиларди. Прораб эса қурувчиларни материал билан таъминларди холос. Хоҳлаган қурувчи ишларди, хоҳламагани ишламасди. Коллективда ўзибўларчилик, хўжасизлик ҳукмрон эди. Маош олиш пайти келганда эса келишмовчилик янада кенг тус оларди. Натижада ишдан бўшаб кетиш ҳоллари тез-тез учраб турарди, — деб эслайди бригадир Черушев.

Ҳа, Черушев ўша пайтда ҳам умумий йиғилишда мақталди. У ўзининг хушмуомалалиги, ишбилармонлиги билан бошқалардан ажралиб турарди. Зиммасига юклатилган топшириқларни муттасил бажариб борар, кези келганда ўртоқларига маслаҳат берарди.

Нима, у ишлаётган коллективни боплаб дўппослашсину, у бўлса ўз ютуқларидан қувонсинми? «Нима қилиш керак?». «Нега коллективимиз ерга урилди?»...

Унинг қалбида ҳар хил фикр ва ўйлар туғён урарди. «Коллективни оёққа турғиза олармиканман? Ёки ўзим ҳам... Йўқ, албатта уддалайман...»

У апил-тапил нонушта қилди-ю белгиланган иш жойига жўнади. Кўнглидаги фикр-ўйларини дўсти Иван Бузовга айтиб маслаҳатлашди:

— Иван, кечаги мажлисдан бирор хулоса чиқардингми? Нима қилмоқчисан? Ёки қўлимизни қовуштириб қараб тураверамизми?

— Валентин, жуда ажойибсанда. Қалбинг мусаффо дўстим. Жуда тўғри ўйлабсан. Бу ҳақда ўзим ҳам маслаҳат солмоқчи эдим. Ҳаммасини ўйлаб кўрдингми?

Бошқарма бошлиғининг кабинетидан Валентин Матвеевич кулимсираб чиқди. Унинг қалбида ҳаяжон тўлқинланиш ҳукмрон эди. У бригадага бошчилик қилишни ўз зиммасига олганди.

Қурувчилар уни совуққонлик билан кутиб олишди. Яна ўша аҳвол. Биринг нима қилдингу, сен нима қиласан.

— Ўртоқлар, ишни бошқача ташкил қилиш керак. Ахир бу ҳаммамизга уят-ку, бошқа бригадалардан қаеримиз кам. Виктор, Николай нима камлик қилади сизларга. забардаст йигит бўлсанглар. Тоғни урса талқон қилгудай, ҳаммамиз бинойидек қурувчилармиз. Қисқасини айтганда, дангасалик қиламиз, ишга совуққонлик билан қараймиз. Барча камчилик ана шундай. Бунга чек қўйиш муддати аллақачон етган. Бу ахир инсофдан эмас.

Черушев бригадасидаги ўн тўрт ишчининг характерини беш қўлдек билар эди. Ҳар қайсисининг тажрибаси қобилияти, куч-қувватига яраша иш тақсимлади, ҳамма ишнинг бошида бўлди. Шу йўсинда бригада секин-аста илғорлар сафига қўшила бошлади. Фрунзе районидаги беш қаватли турар-жой биносини қурувчилар сифатли ремонтдан чиқаришди. Бу коллективда ҳозир қурувчилик касбини бирор соҳасини уддалай олмайдиган бинокор йўқ. Дурадгорликми, сувоқчиликми, пардозлашми, ғишт теришми— ҳаммаси қўлидан келади.

— Биз ҳозир биринчи пойафзал фабрикасини ремонт қиляпмиз. Баъзи цехларни ремонт қилишда шундай ҳолларга дуч келмоқдамизки, кундузи цехда пойафзалчилар ишласа, кечқурун биз ишлаймиз. Бундан ташқари Фрунзе районига қарашли 68-болалар боғчасини ҳам ремонт қилмоқдамиз. Айни вақтда съезд шарафига социалистик мусобақа асосида ишни тез ва сифатли бажармоқдамиз, — дейди илғор қурувчи Виктор Пономарев.

Ҳа, ҳақиқатдан ҳам шундай, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг қурилиш-ремонт трестига қарашли илғор коллектив шундай ишламоқда.

Қолоқ бригадани илғорлар поғонасига кўтарган В. Черушев «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медали, «Тошкент қурувчиси» нишони ва бир неча марта мақтов қоғозлари, ёрлиқлар билан тақдирланди.

Н. ФОЗИЛОВ,
ТошДУ студенти.

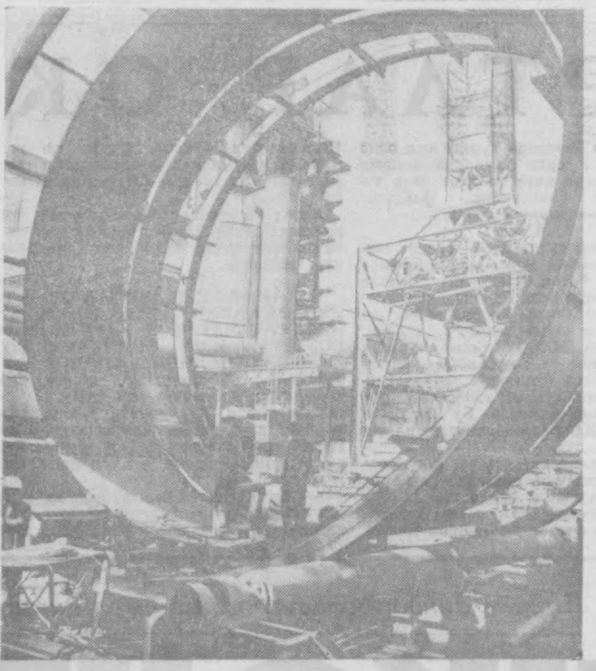

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Остравадаги К. Готвальдов номли металлургия комбинатида янги домна печи қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Қурилиш 1971 йилнинг июль ойига қадар тугалланади. Бу комбинат республикада пўлат ишлаб чиқарувчи қудратли корхоналардан бири ҳисобланади.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ШВЕЙЦАРИЯНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

ЖЕНЕВА. (ТАСС). Ҳарбий департаментнинг бошлиғи (мудофаа министри) Рудольф Гнеги Федераль кенгаш (мамлакат парламенти) томонидан Швейцария конфедерациясининг 1971 йилги президенти қилиб сайланди. У илгариги президент Чуди лавозимини эгаллади. Молия ва таможня департаментининг бошлиғи (молия министри) Нелло Челио вице президент қилиб сайланди.

Швейцария конституциясига биноан парламент давлат бошлиғини бир йил муддат билан сайлайди. Мамлакат президенти кейинги йилга қайта сайланиши мумкин эмас. Президент ҳукумат бошлиғи ҳамдир.

АҲОЛИНИ ЁППАСИГА РЎЙХАТГА ОЛИШ

ВАРШАВА. (ТАСС). Польша Халқ Республикасида аҳолини ёппасига рўйхатга олиш бошланди. Мамлакат тарихида бешинчи марта ва халқ Польшаси йиллари давомида учинчи марта ўтказилаётган бу ишни, яъни аҳолини ёппасига рўйхатга олишни махсус тайёрланган 220 минг киши бажаради. Бу рўйхат вақтида мамлакатнинг барча аҳолисигина эмас, шу билан бирга уй-жой фонди, шунингдек, якка деҳқон хўжаликлари ҳам рўйхатга олиниши керак.

Гидроиншоотчилар ғалабаси

БЕЛГРАД. (ТАСС). Дунай дарёсида «Жердап» гидростанциясини қураётган бинокорлар янги муваффақиятларга эришдилар. 170 минг қувватли иккинчи трубина ишга туширилди.

Энди «Жердап» гидростанциясининг жами 340 минг киловатт қувватли икки трубинаси Югославиянинг энергетика системасига электр токи бериб турибди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Катта муваффақият

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Нью-Йоркдаги энг катта заллардан бири «Медисон сквер гарден» залида «Муз устидаги цирк» совет цирк коллективининг гастроллари бошланди.

Нью-йорклик томошабинларга, айниқса болаларга совет артистларининг ранг-баранг томошалари жуда ҳам ёқди.

Совет циркининг артистлари бундан илгари Миннеаполис, Чикаго, Хемптон ва Филадельфия шаҳарларида ҳам зўр муваффақият қозонган эдилар.

ДЕҲЛИДА СССР ХИМИЯ САНОАТИ ВИСТАВКАСИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон пойтахтида Совет Иттифоқи химия саноати маҳсулоти виставкаси очилди. Виставкани Бутуниттифоқ «Союзимэкспорт» бирлашмаси ва Ҳиндистоннинг «Кемикалс де универс ЛТД» фирмаси уюштирди. Виставкага қўйилган жуда кўп экспонатлар Ҳиндистон мутахассисларини ғоят қизиқтирмоқда.

Ҳиндистон нефть-химия саноати министри Тригуна Сен виставкани очиш маросимида сўзлаган нутқида бу виставка Ҳиндистон жамоатчилигининг СССР экономикаси ютуқлари билан яхшироқ танишиб олишларига ёрдам беради, деб таъкидлади.

ПАБЛО НЕРУДА—ЧИЛИНИНГ ФРАНЦИЯДАГИ ЭЛЧИСИ

ПАРИЖ. Париждаги Чили элчихонасининг вакили Чилининг янги ҳукумати машҳур шоир ва тинчлик учун курашчи Пабло Нерудани Чилининг Франциядаги элчиси қилиб тайинланганлигини айтди.

(ТАСС).

ОҒИР МЕРОС

ЛА-ПАС. (ТАСС). Боливияликларнинг 60 процентдан кўпи ўқишни ҳам, ёзишни ҳам билмайди. Бошланғич мактабларда ўқиётган ҳар 250 боладан биригина олий маълумот олади, холос. Шу йилнинг ўзида Боливиядаги 460 мингдан ортиқ мактаб ёшидаги бола мактабга киролмай қолди. Бунга синф хоналарининг, ўқитувчиларнинг етишмаслиги ва иқтисодий аҳвол сабаб бўлмоқда.

Боливия маориф ва маданият министрининг ўринбосари Гундо Мендоса Ла-Пасда маориф масаласи юзасидан ўтказилган кенгашда ана шуларни айтди. Мендосанинг таъкидлаб ўтишича, ҳозирги вақтда мамлакат ҳукумати саводсизликни тугатиш учун катта программани амалга оширмоқда.

ШВЕЙЦАРИЯ ЭЛЧИСИНИ ЎҒИРЛАГАНЛАРНИНГ ТАЛАБИ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. (ТАСС). Бразилиядаги нолегал «Миллий озодлик фронти» ташкилоти Швейцария элчиси Бухерни озод қилиш эвазига 70 сиёсий маҳбуснинг қамоқдан бўшатиб юборилишини ҳукуматдан талаб қилди. Элчини 7 декабрда шу ташкилот аъзолари ўғирлаб кетишган эди.

Миллий фронтнинг полиция идорасига ташлаб кетилган баёнотида қамоқдан озод этилган сиёсий маҳбуслар бетараф мамлакатга ўтказиб юборилиши керак, дейилади.

КУТРОДА БОЛАЛАР СОТИЛАДИМИ?

Италиядаги «Унита» газетасининг мухбири Франко Мартелли яқинда Италия жанубидаги Калабрия областида жойлашган Кутро қишлоғига борди. У ерда ўтган йили бўлган ва қашшоқликдан аянч аҳволга тушиб қолган калабриялик батраклар ўз фарзандларини тўқ кишиларга сотаётганликларини ва шундай йўл билан уларни оч қолиб ўлишдан сақлаётганликларини билган эди. Яқинда Мартелли ўтган ўн икки ой мобайнида Калабрияда бирон-бир ўзгариш бўлдими-йўқми, аниқлаш учун у ерларга яна борди. Унинг «Унита»да босилган корреспонденциясини бироз қисқартириб босамиз.

— Кутрода болалар сотиладими? — Биз Кротонезе районига бораётганимизда учратган нотаниш кишига шундай савол билан мурожаат қилдик.

— Билмадим... — жавоб берди у,— Бу ердаги кўпгина оилалар болаларини боқишга қодир эмаслар, шунинг учун ҳам ўз болаларини бефарзанд кишиларга, айниқса улар бошқа ердан келган бўлсалар, берадилар. Бунинг учун улар пул оладиларми-йўқми, бу менга номаълум. Ўйлайманки, буни ҳеч ким билмаса керак.

У табрик белгиси сифатида шляпасини кўтарди ва шошиб жўнаб кетди.

Йўлимизни давом эттирдик. Сал вақтдан кейин муниципалитет кўринди. Бино янги эди. Илгарисига уч йил бурун Кутро ва Изола Кало Ридзутонинг ғазабга келган деҳқонлари ўт қўйиб юборишган эди. Бунга «Умумий бозор»нинг баъзи ташкилотлари ғалла ва мойга қатъий баҳода пул тўлашдан бош тортганликлари сабаб бўлганди.

Кўчанинг икки чеккасида маъюс одамлар тўда-тўда бўлиб ўтиришибди. Уларнинг баъзилари супачада бошқалари эса оддий қишлоқ қаҳвахонасида ўтиришарди. Баъзилари эса карта ўйнашарди. Аҳён-аҳёнда савдо вакилларининг автомобиллари, қурилиш материаллари ортган енгил юк машиналари ўтиб қоларди.

Мана ўтган йили бизга болаларни сотган кишининг исми-шарифи, адресини айтган одамнинг уйи. Эшикни қоқамиз. Қия очиқ эшик ортидан хотинининг товушини эшитамиз: «Пул ишлаш учун Миланга кетди».

— Болалар сотиладими?— уй олдида ўтирган чол бизнинг саволимизни такрорлайди. — Ҳа, бу тўғри. Анави уйда бир батрак яшайди. Унинг етти боласи бор, ҳаммаси ўғил. Хотини бетоб. Иш фақат бир неча кунга етарли. Энди совуқ тушиб, олис жойга пул ишлаб келиш учун бориш қийин бўлиб қолди: киши йўлда совуқда қолиб кетиши мумкин. У ўзининг саккиз ёшли ўғлини бир синъорага беришга мажбур бўлди. У бу ерлик бўлмаса ҳам, лекин биз томонларга тез-тез келиб туради. Айтишларича, синъора болани бир бефарзанд оилага инъом қилибди. Баҳосими? Баҳо қўйилганми-йўқми билмадим. Фақат кишилар уч юз минг лира ҳақида гапиришганини эшитдик.

Деҳқон кўрсатган уй эшигини қоқамиз. Эшикни эркак киши очди. Лекин у бизни ичкарига таклиф қилмади. Очиқ эшикдан тутундан корайиб кетган деворлар. бижғиган помидор уюмлари, бир неча курси ва каравот кўриниб турарди. Болалар ҳақида сўраймиз. Эркак улар уйда йўқлигини айтди: қайбирлари ишда, қайбирлари мактабда эди. Эшик бекилди.

Биз учратган қишлоқ мактаби ўқитувчиси бундай олди-сотдилардан ўнга яқини маълум эканлигини айтди. «Ташвишланарлиси шундаки. — дейди у. —бундай ҳодисалар тобора кўпайиб боряпти. Биронта рўзғор тебратувчиси бўлмаган оилаларга жуда оғир. Лекин тез-тез шундай аҳвол рўй берадики, ҳатто мана шу бир кишига ҳам иш топилмай қолади. Болаларнинг мактабга боролмаётгани ҳам ташвиш туғдиряпти. Ҳар юз деҳқон боласидан ўн беш-йигирма бола бошланғич мактабга боролмаяпти. Сабаби, улар тирикчилик қилишга мажбурлар: подачиликка ёлланадилар ёки «яхши» оилалар деб аталмиш оилаларда хизматкорлик қиладилар. Ўрта мактабларда аҳвол бундан ҳам баттар. Ҳар юз боладан ўттизи ўн тўрт ёшга етгач, ўқишни ташлаб, тирикчилик йўлига кириб кетади».

У бироз сукут сақлаб, давом этди: «Кишилар ҳеч нарсага ишонмайдиган бўлиб қолганлар. Ўлкамиз вайрон бўлаётганини кўра туриб, нимани умид ҳам қилиш мумкин. Оилалар олис жойларда ишлаётган эркаклардан пул олиб, бир амаллаб тирикчиликни ўтказиб турибдилар. Давлат йўл қурилиши ёки ободонлаштириш бўйича иш олиб борганида баъзан шу ерда ҳам пул ишлаш мумкин бўлиб қолади. Бундай пайтларда кишилар кўпроқ гўшт, нон, ширинликлар сотиб ола бошлайдилар. Лекин бу ҳамиша эмас. Иш яхши пайтида сотиб ола бошлайдилар. иш йўғида эса оч-наҳор яшайдилар. Бутун Калабрия мана шундай яшайди».

—Ҳозирликда чет элга кетувчилар сони илгаридан ҳам ортиб кетди, — дейди ўқитувчи. — Кейинги йилларда кишилар нимагадир умид боғлашарди, эндиликда бу умид ҳам йўқолди. Шунча йил беҳуда ўтди. Таассурот шундайки, тез вақт ичида бу ердан ҳамма кетиб қоладиганга ўхшайди. Одамларни тўхтатиш учун уларга иш бериш, ишончни қайтариш керак. Асрий ифлосликдан ҳоли бўлиш, зулм ва қашшоқликдан қутилиш керак. Шундай қилиш керакки, одамлар ўзларини ер юзида яшаётган бошқа кишилардай ҳис қилсин, ўшалардай ҳуқуққа ва бурчга эга бўлсин. Бу ердаги кўп нарса биз, худди ўрта асрда яшаётганимиздан гувоҳлик беради. Бу ҳаёт шароитини у ёки бу фирманинг пропаганда машинаси ёрдамида ўзгартириш мумкин эмас...

Ўқитувчи билан бирга мажбурий мактаб таълимидан «бош тортганлар»нинг бирини қидириб топгани жўнаймиз. Уни қурилишдан топамиз. Ёши ўн учда. Бу ёш кини ишлаши керак бўлган ёш эмас. Бироқ мана икки йилдирки, бола ишчига ёрдамчи бўлиб ишлаяпти. Кунига олти юз лира олади. Унинг яна бешта боласи бўлган онасига пул ортиқчалик қилмайди: болаларни боқиш, баъзи бирларини эса мактабга беришнинг ўзи бўлмайди. «Ишлаб мен кўпроқ фойда келтираман, — дейди у. — Ўзи ўқишни менга нима кераги бор? Маълумотим бошланғич бўлди нима-ю ўрта бўлди нима? Чақирилувчилар повесткасига, кейин эса пенсия гувоҳномасига қўл қўйишни биламан, нонни эса қўл билан ишлаб топиш керак».

Йўлдошимиз билан хайрлашамиз ва Кутродан жўнаб кетамиз. Машина бизни Катандзаро томон элтувчи автомобиль йўлидан олиб боряпти. Биз бу ерда кўрганларимиз. Кутронинг аччиқ ҳақиқати, бу ердаги кўплаб кутролар ҳақида ўйлаб борардик.

Франко МАРТЕЛЛИ,
(АПН—«Унита»).

ҲИНДИСТОН ВА СССР ОЛИМЛАРИНИНГ ҲАМКОРЛИГИ

ДЕҲЛИ. ТАСС мухбири В. Матяш хабар беради:

Керала штатининг пойтахти Тривандрама районида жойлашган Тхумба илмий-тадқиқот полигонидан куни-кеча тинч мақсадларда ракеталар учирилди. Ҳиндистон олимларининг бу ракеталарни учиришдан мақсади — совет метеорологик ракеталари ёрдамида атмосферанинг юқори қатламларини ўрганишдир.

Метеоракеталарнинг бир неча сериясини учириш вақтида жуда баландликдаги ҳаво состави, атмосфера юқори қатламларининг босими, ҳарорати ҳамда ҳаракат тезлиги тадқиқ қилинади.

Синаб кўриш ишларини Ҳиндистон атом энергияси департаменти билан СССР гидрометеорология хизмати ўзаро ҳамкорлик қилган ҳолда олиб боради. Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи олимлари деб хабар беради ПТИ агентлиги, ишнинг биринчи даврида 20 та метеоракета учирадилар. 1971 йил апрель ойидан бошлаб атмосферанинг юқори қатламлари мунтазам равишда тадқиқ этиб турилади.

ГФР. Яқинда Ғарбий германиялик юзлаб гражданлар Кельн кўчаларида фашизм ва урушга қарши, тинчлик ва халқлар ўртасида яхши муносабатлар ўрнатилишига бағишланган намойиш ўтказдилар. Прогрессив ёшлар ташкилотлари ва нацизм вақтида таъқиб қилинган кишилар уюшмаси ана шу намойишнинг ташаббускори бўлиб чиқдилар.

СУРАТДА: намойишчиларнинг манифестацияси.

АДН—ТАСС фотоси.

«Шарқ юлдузи» журналининг ноябрь сони «Янги номлар» рубрикаси остида босилган ёшлар асарлари билан очилади. Ш. Дадашнинг «Тенгдошларим» достони, Қ. Убайдуллаеванинг «Муҳаббатнинг қадри» қиссаси уларнинг биринчи йирик асарларидир.

Ғайратийнинг «Табассум ва таранну» туркумидаги шеърлари, Ҳ. Ғулом, Б. Даминов, М. Саломовнинг янги ҳикоялари, Р. Муқимов ва Ш. Муҳаммадиевнинг Самарқанднинг 2500 йиллигига бағишланган «Хуросон алломаси» драматик достони ҳам шу сондан ўрин олган.

А. Мухторнинг янги шеърлари, Вьетнам ёзувчиларининг ҳикояларини, С. Нуровнинг «Катта сув достони» очеркини қизиқиб ўқийсиз.

«Гўзаллик оламида», «Санъат», «Танқид ва адабиётшунослик», «Гулқайчи» рубрикалари остида ҳам қизиқ материаллар бор.

ҒАЙРАТИЙ

Табассум ва таранну

ХОТИРА

Туғилган жойимдан кўп узоқ йиллар
Бош олиб жўнадим аллақайларга.
Дўстларни ахтардим ва кездим эллар,
Дуч келдим қояга, тошқин сойларга.
Етаклаб бир куни келтирди тақдир
Вояга етказган ўз қишлоғимга,
Сайр этиб кузатдим ҳар ёқни бир-бир.
Суқланиб қарадим сўлу-соғимга.
Ойнабанд хоналар... ҳамма ёқ янги,
Кесилиб кетибди у ковак толлар.
Ҳамма ёқда меҳнат, ҳаёт оҳанги.
Кун сари бўй чўзар зумрад ниҳоллар.
Бўғотли гувала, уйлардан асар—
Қолмаган. сатҳи кенг гавжум кўчалар.
Кундузи этаклаб қуёш тўкар зар.
Шуълага кўмилган узун кечалар.
Ёшликда мен кўрган кўп нарсалар йўқ,
Барчаси ўзгарган, бўлмайди таниб,
Турмуш кўп чиройли, мазмунга тўлиқ,
Кузатдим, сайр этдим ҳарён айланиб.
Кўп нарса бошқача, тошқин сой аммо
Оқмоқда, шўхлиги ёшлигим каби.
Тошдан-тошга сакраб тинмайди асло.
Фақат шу қолибди, шошқин, асабий.
Болалик йиллардан бўлиб хотира
Сой оқар узоққа, тўхтамас сира.

УРУШ БЎЛМАСИН

Шунчалар фазонинг бағри кенг экан,
Лекин-чи, бағрига сиғмади одам.
Бари бир одамга бўлмади ватан,
Космонавтлар қайтди ер сари илдам.
Она ер—меҳрибон. иссиқ оғуши,
Бағрига босар у. севиб ардоқлар.
Ер қадрин доим ҳам билмайди киши,
Қадрини билганлар ҳар доим ёқлар.
Шунчалар мураббий, мушфиқ экан ер,
Не учун бир қисми зулмат, кўкси қон.
Не учун у ерда асорат, занжир,
Кўк сари ўрлайди нола ва фиғон?
Не учун топталар унда ҳақ-ҳуқуқ,
Ваҳшийлик, разолат, олтин ҳукмрон.
Не учун тинмайди уруш, қон ва дўқ.
Қириб ташламоқда инсонни инсон.
Модомики, бизга очаркан қучоқ,
Бўлсин ер топ-тоза бало-офатдан.
Тинчлик ва шодликка бутун халқ муштоқ,
Яшнасин ер юзи эрк-адолатдан.

ИНТИЗОРЛИК

Ўйнаса, тебранса баҳор шамоли
Бир шарпа сезгандай талпинар юрак.
Шунчалик оғирми ҳижрон малоли,
Ҳали ҳам севимли—ёрдан йўқ дарак.
Бехосдан йўл чиван учиб қолса ҳам,
Қарорим йўқолиб шошиб қоламан.
Кўзларим ўнгидан қаддинг, эй санам,
Ўтгандай бўлади. ўйга толаман.
Ҳеч ёққа сиғмасдан қотади бошим.
Сўзлашиб ўзим-ла ўзим нойлож.
Кулбамни ёритсанг кошки, қуёшим,
Муҳаббатда топсам кошки. бир ривож.
Қуёш нури сувда ўйнаган каби
Кўзларим ёшида—доим суратинг.
Бу азоб, бу савдо васлинг сабаби,
Қўймайди ҳолимга пок муҳаббатинг.

Асқад МУХТОР

ЮЛДУЗИМ...

(ЯНГИ КИТОБДАН)

Тим-қора осмонда юлдуз
жимир-жимир...
Нафис туйғуларни жиловлаб
гоҳо,
Ақл кўзи билан излайман баҳо:
Бу сирларга етмас бир умр....
Уларга ақлимиз нима
бизларнинг?!
Ўйларим ўзимга кўринар эриш,
Шундайлари борки, бу
юлдузларнинг,
Ер унинг олдида заррадек
эмиш!

Ҳа, бу оламларнинг
шундайлари бор,
Йилдан узоқ эмиш дақиқалари.
Баъзан бир кечада бўлади
бекор
Минг йиллик илмнинг
саҳифалари.
Ана, кометадан сачради учқун,
Бош узра қилт этиб узилди
бир барг.
Нега яшаймизу кетамизу
бир кун,
Кўкка интилишни этолмаймиз
тарк?
Армон билан ўтди энг буюк
доннш,
Энг довюрак учқур қайтиб
келмади.
Бошқатдан бошлашнинг алами
— таниш...
Ҳаёт бу сирларнинг гўё эрмаги.
Аммо, инсон нотинч; кичик
умрини
Шу буюк сирларга бағишлар
ҳамон.
Унга тинчлик бермас,
талпинтирар уни
Юксак, чексиз ва танҳо осмон.

●

Офтоб найзага келганди.
Тўрғай
Бир ўзи эгаллаб осмон сатҳини.
Оламга татиган бир ҳовуч
нурдай,
Ҳадсиз кенгликларнинг бошлар
мадҳини.
Буюк сукунатни солар ҳайратга,
Дейсиз: бутун борлиқ шунга
қарамми?
Мурғак қалби ундайди
абадиятга,
Куйга тўлдираман, дейди
оламни.
Сўнг, тўққиз қаватли тор
уйимизда
Биз уни орзиқиб эслаймиз элас.
Шунда у шунчаки бир қушча
эмас.
Улуғ мўъжизадек кўринар бизга.

●

Эшик қоқаётир эллигим. Тавба!
Қачон етиб келибди бирдан?
Пайтидир, ўзимни олсам
қистовга,
Елчидимми, десам, умрдан.
Дилим ёруғ юлдузлар томон
Талпинишда ўтди ёшлигим,
Нақ тепамда қалқиб турди
замон,
Аввало замондан, дўстлар,
ёлчидим.
Билдирмади ором нималигин,
Бахтимизни берди мисқоллаб.
Тиниқ рангларини аямади лекин,
Бирон сўз ёзмадим тусмоллаб.
Яшарканман ҳақиқат ғамида,
Астойдил ёлчидим, дўстлар,
дўстлардан.
Йиллар дарё каби музлаганида
Шулар олиб ўтди мени
музлардан.
Шулар мени кўтармади кўкка,
Хато қилганимда шулар бопладн.
Ҳеч бири қаршимда тушмади
чўкка,
Ёки, эшигимни қаттиқ ёпмади.
Дўстлар, бу ўринда баён
қилмайман
Сизга муҳаббатдан ёлчиганимни.
Бир дучор бўлдиму ҳануз
билмайман
Енганиммми эди, янчилганимми...
Бир умр йўлимни ёритди, аммо
Қандай бўлган бўлса бошида
Ҳамон ўша жўшқин, сирли
муаммо,
Гўё ҳамон ўша ўн беш ёшида.
Ёлчидим мен устоз-
шогирдлардан,
Яна ўғил-қиздан ёлчидим.
Сабрим сайқалини кўриб
шодланган
Азиз шеърхонлар, сиздан
ёлчидим.
Энди бир армоним: ўзим ҳам
сизга
Ёлчитиб бир фикр айтолсам
эдим.
Узоқ келажакдан сизнинг
дилингизга
Бир зумда бўлса ҳам қайтолсам
эдим...

Шукур ДАДАШ

ТЕНГҚУРЛАРИМ

ДОСТОНДАН ПАРЧА

Сонгми фожиаси... Тил келмас
— даҳшат.
Тириклай нишонга олинган
ҳаёт.
Нафратим, полковник Баркерни
қақшат,
Қоп-қора қонига белансин
жаллод.
Ер юзидан ўчиб кетган
Роттердам,
Ёки Ковентрининг хуни
каммиди?
Уруғмас. қўрғошин чиқаркан
ердан,
Оналарининг ютган қони
каммиди?
Ҳали ярадор ҳам, азадор ҳам
бор,
Оқлик солгани йўқ ҳали эл
тамом.
Чинқирмоқда уруш келтирган
озор,
«Бўтам»лаб бўзлатар ҳалигача
шом.
Суякда ҳали ҳам доғи бор
унинг,
Ҳали ҳам юраклар уради бежо.
Жойнамоз устида бувим ҳар
куни
Қурбонлар ҳақига бағишлар
дуо.
Саҳарда бир нима қарс этса
агар
Чувиллаб қолади неча хонадон.
Она фарзандини аста тинчитар
Қоровул милтиғин кўргани
замон.
Шундай. Ожизликнинг
белгисимас бу,
Қонни азбаройи ёмон кўриши,
Шундай. Мижжаларга илинмас
уйқу,
Қуриб битмас экан инсон
шўриши.
Бир эрталаб туриб қарасам,
звоҳ,
Бир ҳолатда эди онамнинг ранги.
Кўзларида эса, қуюқ бир сиёҳ,
Қошларида эса. йўлларнинг чанги.
Не билай, қайларни кезди хаёли,
Қайси қитъаларга бориб келди
руҳ.
Балки, Вьетнамнинг оқсоч аёли.
Балки, аччиқ фарёд келтирди
андуҳ.
Сут ҳиди оғзидан кетмаган
мурғак,
Ёки демас эди мункайган қари,—
Сонгмига ёприлиб дув
чигирткадак,
Тиржайиб отарди Майкл ва
Ларри.
Виски ичишарди—ўқ узишарди.
Мурдаларни санаб дердилар: «Гуд
бай!»
Тамға босишарди—кўз сузишарди,
Бисотларни талаб дердилар: «Гуд
бай!»...

. . . .

Демакки, суякда урушнинг доғи!..

Қ. УБАЙДУЛЛАЕВА

МУҲАББАТНИНГ ҚАДРИ

ҚИССАДАН ПАРЧА

...1937 йилнинг июль ойи. Ўқув йили тугалланган пайт. Қишлоқларга чиқиб кетган ўқитувчилар ҳам ёзги таътилга шаҳарга қайтишган. Шаҳарча турли касбдаги одамлар билан гавжум. Ўша йиллари Термизга турли шаҳарлардан артистлар келиб туришар. шинамгина боғчада деярли ҳар куни ҳар хил томошалар бўлиб турарди. Лекин мен амакимдан қўрққанлигимдан бунақа жойларга боришдан маҳрум эдим. Чунки амаким катта хизматчи бўлгани билан ўта жоҳил ва тақводор киши эди. Оиламиз аъзолари учун амакимнинг айтгани айтган, дегани деган эди. Ҳаммамиз ундан ҳайиқардик.

Бир куни ҳамма ишларимни бажариб бўлиб, энди китоб ўқиш учун дарсхонамга кириб кетаётган эдим, янгам чақириб қолди.

—Заҳро. бугун амакинг қишлоққа чиқиб кетибдилар, — деди у. — Келмасмишлар... Боғда томоша бўлар экан. Жиянингни олиб бир айланиб келсангчи?

— Амаким эшитиб қолсалар-чи? — дедим иккиланиб. — Ойим нима деркинлар?

— Бор, боравер, сен олмамидинг, биров узиб оладиган. Каппатта қизсан. Ақлиҳушинг жойида. Онанга айтмай бора қол, ўзим тушунтириб қўяман. Бир ўйнаб келасан.

Мен суюниб кетдим. Оёқ учида уйга кирдиму одмигина кўйлагимни кийиб, жиянимни етаклаганча кўчага чиқдим. Шу чоқ биз томон югуриб-елиб, келаётган дугонам Сафияни кўриб қолдим. У ҳовлиқиб келди-да, қўлимдан судраб, клуб томон бошлаб кетди. У менга нисбатан анча эркин қуш эди. Боғда бўладиган томошаларни кўрар, баъзан клубга бориб, ҳаваскорларнинг машғулотларига ҳам қатнашар эди. Сафия менга, хотин-қизларнинг ёзги клубида Самарқанддан келган артистлар ижросида катта концерт бўлади, деди. Юрагим. нимагадир сезгандай орқага тортиб кетди. Бехосдан орқага тисарилиб, боролмаслигимни айтдим.

— Жинни бўлибсан, — дея қўлимни қўйиб юбормай судради Сафия. — Шундай томоша бўлади-ю, боролмайман деб, ўтирасанми? Юра қол, иккита билет олганман. Бошланай деб қолди. Бормасанг пушаймон қиласан, юр тезроқ.

Ноилож дугонамга қўшилиб томошага бордим. Кошкийди ўша томошасига бормасаму уни кўрмасам. Бордиму ўз бошимга бало орттириб қайтдим. Ўттиз йилдан буён шунинг азобини тортаман.

...Одамларга қўшилиб олиб, қисилиб-қимтиниб клуб эшигидан ичкарига кирар эканмиз, контролёр ёнида турган чуст дўппили, қорачадан келган, кўзлари катта-катта, хушқомат бир йигитга кўзим тушди. У менга нигоҳи тушиши биланоқ худди йўқотган нарсасини топган кишидек бир ҳаракат билан бизга яқин келди-ю, жилмайиб саломлашгач, бизга қараганча бир зум қотиб турди. Сўнг қўлимдан билетни олиб, бизни олдинги ўринлардан бирига ўтказиб қўйди. Лекин негадир ўзи ҳам нари кетолмай, узоқ вақт қаршимизда туриб қолди. Унинг нигоҳидан юрагим ғалати уриб, кўзимни ерга қададим. Лекин яна унга қарагим келди. Қарасам қаёққадир ғойиб бўлибди. Унинг бу ҳаракати, олмосдек ўткир кўзларининг маъсум боқиши юрагимни така-пука қилиб, аъзойи -баданимни зириллатиб ўтди. Қўл-оёғим бўшашиб, шу оннинг ўзидаёқ ўзимни тамоман бошқа бир оламда юргандек сездим.

— Томошага келмай ўлай, — пичирладим дугонамга. — Судраб келмай сен ҳам кўриб кет. Сенга айтдим-ку, боролмайман, деб. Ҳоли-жонимга қўймадинг. Кўнглим беҳузур бўлиб, вужудимни қалтироқ босяпти. Касал бўлиб қолдим, шекилли. Мен кета қолсам бўларди. Томошадан сўнг бизникига борарсан.

— Вой жинни-ей, — шарақлаб кулди Сафия. — Касал бўлиб қолган эмиш... Бирпас сабр қилгин, томоша бошлансин, тузалиб қоласан... Биламан, ҳалиги йигитни кўрдингу тутдек тўкила қолдинг. Кетганинг билан уни бошқа ердан тополмайсан. У шу ерда. Парво қилмай ўтиравер.

Сафиянинг сўзлари иззат-нафсимга теккан бўлса-да, аразлашиб қолмайлик, деб индамадим, гапни бошқа ёққа бурдим:

— Вой, сен уни танийсанми? Термизда у кишини ҳеч қачон кўрмагандим-ку, — ажаблангандек елка қисиб қўйдим.

— Кўрмаган бўлсанг, мана, кўрдинг, — бепарво жавоб берди у. — Ҳали кўп кўрасан. Унинг характери шунақароқ... Кўринганга юрагини юлиб олиб, тутқазадиганлардан... Аслида эса...

— Гапинг қизиқ-а, — жеркиб ташладим уни, — сен уни қаёқдан бунчалик била қолдинг? Ахир у бошқа шаҳардан келган меҳмон бўлса... Тузуккина билмай-нетмай нега бунақа баҳо берасан бировга?

— Биламанки, айтаман-да, — деди Сафия. Меҳмон бўлса ҳам оти тайинлик. Биласанми, у ким ўзи? Артист. Исми Солижон, фамилияси Алиев... Афишада сурати билан ёзиб қўйишибди-ку, кўрмадингми, лапашанг?.. Эҳтимол кўрмагандирсан. Саҳройиларга ўхшаб унча-мунча нарса билан ишинг ҳам йўқ сенинг. Шуни билгинки, артистлар кўринганга муҳаббат изҳор қилиб, силлиқроқ қизларнинг юрагини суғуриб олишади-ю. сўнг хайр-маъзурни насия қилиб кетишаверади. Сенга ўхшаш соддадил паривашлар эса уларнинг ишқида оҳ-воҳ қилиб. юрак чангаллаб қолишаверади. Бунақаларнинг кўпини эшитганман. Энди тушунгандирсан...

— Ҳа, ҳа тушундим, —деб қўя қолдим Сафиянинг чақагини ўчириш учун. Негадир шу топда қадрдон дугонам кўзимга жуда хунук кўриниб кетди. Унинг сўзларига ишонгим келмасди. Наҳотки шундай яхши йигит Сафия таърифлаётгандек бўлса? Артистлар шунақа бўлади деб биров айтиб қўйибдими унга?..

Кўп ўтмай парда очилиб, концерт. бошланди. Ҳалиги йигит, Сафия айтганидек, чолғучилар қаторида ўтириб ғижжак чаларди. У шунчалик маҳорат ва нафосат билан камон тортардики, таралаётган жозибали куй гўё мени сеҳрлаб қўйди.

Музика тамом бўлгач, конферансье йигит Солижонга навбат берди. У ғижжагини ушлаганча саҳнанинг олди томонига бир неча қадам юриб келиб. томошабинларга табассум билан таъзим қилгач, чилдирмачи ва дуторчи ҳамроҳлигида стулга ўтирди. Зални мунгли ғижжак садоси тутди. Дилларни қитиқловчи ҳам лаззатли. ҳам машаққатли дамларни эслатувчи. аллақандай бир туйғу уйғотувчи қўшиқ янгради...

Юзингни кўрсатиб
аввал ўзингга
бандалар қилдинг,
Яна кўнглим олиб юз
ноз бирла хандалар
қилдинг.
Жамолинг партавин
солиб ажойиб
жилвалар қилдинг,
Масихдек бир боқишда
мурда жисмин
зиндалар қилдинг,
«Сенга мен то қиёмат
ошно» деб ваъдалар
қилдинг,
Юзингни бир кўрай
десам, қўлингни
пардалар қилдинг.

Ашула тинди. Томошабинлар залнн зир титратиб хонандани олқишладилар. Саҳнага гулдаста устига гулдаста чиқаришди. Мен ҳам тонг қолиб моҳир санъаткорга тикилиб турардим. Қарсак чалдимми, чалмадимми — бунисини эслолмайман. Унинг табассум билан гулдаста қучоқлаб туриши мени лол этиб қўйган эди. Хонанда қўлидаги гулларни конферансье йигитга узатиб, яна уч-тўртта ашулани кетма-кет айтди-да, тавозеъ билан саҳна орқасига ўтди...

Мен беихтиёр ўрнимдан тик турганимча хаёлга чўмиб қолибман... Назаримда у одам эмас. сеҳргарга ўхшарди. Ҳар бир қараши, ғижжак чалиши, саҳнага зеб бериб савлат тўкиб ўтириши, ҳатто бир кўзининг сал ғилайлиги ҳам ўзига жуда-жуда ярашган эди.

Р. МУҚИМОВ, Ш. МУҲАММАДИЕВ.

ХУРОСОН АЛЛОМАСИ

ДРАМАТИК ДОСТОНДАН ПАРЧА

БЕШИНЧИ КЎРИНИШ:

Марв. Расадхона.. Хайём кўринади. Саҳна тўрида Ой. Қуёш, юлдузларнинг жимжимаси кўзни қамаштиради. Расадхона зинасида Шаҳобиддин пайдо бўлади. У ўғрига ўхшаб оёқ учида юради. Унинг авзойи бузуқ. Ўнг қўли белидаги ханжар сопида.

Шаҳобиддин (Ўз-ўзига).
Ё раббим! Мушкулим осон қил ўзинг!

Хайём (Шарпани сезаркан).
Абулфатҳ!

Шаҳобиддин
Ҳо, лаббай!

Хайём
Титрар овозинг?!
(Ундан садо чиқмайди).
Сипоҳий эмассан, шогирдпешасан.
Олимга ханжармас, қалам ярашур.
Коинот сирини англамоқ учун—
Одамга самовий асбоблар зарур!

Шаҳобиддин (Ўзини тутиб олиб).
Бу айни муддао... Илм йўлида—
Сиз устоз изидан юрмоқ муродим!
Мен ўла-ўлгунча сизни деганман.
Зора ашъор бобида чиқса саводим.

Хайём
Онт ичмоқ не даркор? Илмга ихлос—
Қўёлсанг бўлгани, олам сеники!
Ашъор-чи?.. Ашъорни юрак қони-ла—
Ёзолсанг шуҳрат ҳам, шон ҳам сеники!
(Пауза).
Келганинг соз бўлди. Мана, қараб боқ!
(Асбобларни ишга соладилар. Яна саҳна тўрида коинот ҳаракати такрорланади).
Юлдузлар фазода сузар муаллақ...

Шаҳобиддин
Ажабо!

Хайём.
Ёзиб қўй! Рабиул аввал —
Ойнинг ўнида тутилади ой!

Шаҳобиддин
Мавлоно, мабодо...

Хайём
Шубҳа ўринсиз!
Хандаса илмининг ўз хислати бор.
Бу хислат рақамнинг аниқлигидир.
Аниқлик тафаккур тиниқлигидир.
Жаҳон сири бордир дил дафтарида,
Намоён бўлсин у эл назарида.
Валекин ҳар кимга айтма розингни.
Аблаҳу нодондин юргил нарида!..

Шаҳобиддин
Тушундим... Оқилу донога бўҳтон—
Ёғдирмоқ эшоннинг зўр ҳунари-да!

Хайём
Боракалло! Зинҳор эшондан қўрқма!
Виждонинг пок эрса, бўҳтондан қўрқма!
Ма, сенга илк сабоқ! **(Унга қоғоз узатади).**
Оққа кўчиргил!

Шаҳобиддин
Жуда соз! Бу ишдан қувонди кўнгил.
(Таъзим билан чиқиб кетади)

ОСТОНАДАГИ СУҲБАТЛАР

ШОИРГА ЎХШАБ...

Бир шоир бир гўзал аёлга дебди:

— О, сиз нақадар соҳибжамолсиз, дилрабосиз, дилга яқинсиз. Сиз менинг фариштамсиз, юлдузимсиз, гулимсиз, булбулимсиз!

Аёл шоирнинг гапларига мафтун бўлиб, эриб кетиб дебди:

— Сиз қанчалар ширинсўзсиз. Афсуски, мен сиз каби шоирона жавоб бера олмайман-да...

— Ундай бўлса, сиз ҳам менга ўхшаб ёлғон-яшиқни тўқиб ташлайвермайсизми? —дебди шоир.

ВАЗН НИМА?

Бир нўноқ шоир танқидчидан сўрабди:

— Вазн нима?

— Сизнинг шеърларингизни ўқиётганимда менинг гарданимга тушадиган оғир юк!

Тожикчадан таржимаси. **М. ВАЛИХОНОВ**

(«ХОРПУШТАК» журналидан).

Ҳикмат дурдоналари

АРАБ МАҚОЛЛАРИ

Донишманднинг бир томчи
сиёҳи,
Жафокашнинг бир томчи
қонига тенг.

Агар қўрқсанг, гапирма,
Гапирганингдан кейин
қайтма.

Ақлли ишига ишонади,
Ақлсиз тушига ишонади.

Ёлланган лашкар яхши
отмайди.

Олижаноб одам бошига қора
кун тушганда ҳам
Олижаноб бўлиб
қолаверади.

Тил билан қоқилгандан,
Оёқ билан қоқилган маъқул.

Товуқ бўлиб бир йил,
яшагандан.
Хўроз бўлиб бир кун яшаган
афзал.

Фарзандларингнинг
каттасини тарбияла.
Кичиклари ўзи
тарбияланаверади.

Хотиннинг уятчанг бўлмаса,
Кўнглингга тузсиз томоқдек
тез уради.

Эрта турсанг—улгурасан.

Ой сен билан бирга бўлса,
Юлдузларни ўйлама.

Сафарга чиқмасдан
шеригингни бил.

Том солмасдан қўшнингни.

Шерни эшак деб билган,
Юган уриб кўрсинчи.

Ўт кўп ерда буғдой кам,
Сўз кўп ерда маъно кам.

КОРЕЯ МАҚОЛЛАРИ

Беш бармоқ бир кунда
туғилгани билан.
Бешови беш хил бўлади.

Гурунчни тўксанг териб
оласан.
Лекин оғиздан чиққан сўзни
қайтариб ололмайсан.

Дум узун бўлса—босилади.

Ёзда бир кун ишламаган,
Қишда ўн кун тишламайди.

ВЬЕТНАМ МАҚОЛЛАРИ

Тарвузнинг пўчоғига тойиб
йиқилган,
Бананнинг пўчоғидан
айланиб ўтади.

Қовоқ ичига кирган энига
ўсади.
Бамбук ичига кирган бўйига
ўсади.

ТИБЕТ МАҚОЛЛАРИ

Бамбукдан газчўп ясаб,
Осмонни ўлчайман дема.

Камалак тортилган билан,
Камон учавермайди.

Киши қанча хунук бўлса,
Ўзига шунча зеб беради.

Кунжут уруғини кўрган,
Тарвуз уруғини кўрмабди.

Момақалдироқ гумбур-
гумбур қилгани билан,
Ёмғири майда бўлади.

Тоғда йўлбарс йўқ бўлса,
Маймун ҳам ўзини шоҳ
билади.

Тухумдан суяк ахтарма.

Қадами бежо кампир,
Хушбўй атир сепади.

МЎҒУЛ МАҚОЛЛАРИ

Аҳмоқ ўзини осмондан
баланд тутади.

Бир туянинг шалтоғига.
Минг туя тойиб йиқилади.

Эшакнинг қулоғига
Тилла зирак оғирлик қилади.

Қум бўлиб тўкилгунча,
Қоя бўлиб қулаган яхши.

С. ХУДОЙБЕРГАНОВ
таржималари.

Расул ПАРВИЗИЙ.

ЗОР САФАР

Ҳикоя

— Бу сассиқ қора танли қизингга лойиқ эмас. Бу қора ваҳший қизингни оёқ ости қилиб ташлайди,— деб ишонтиришарди улар. Ниҳоят Мокиянинг онаси уларнинг гапларига қулоқ солиб, кўнди.

— Сафарга қизимни ҳечам бермайман,— деди у бир гал.

Ундан Сафардан олиб турган пулларини сўраганларида, Мокиянинг онаси бундай деди:

— Ошиқнинг пули солинган халтача ёниб кетди.

Сафар Мокиянинг онаси билан уришмоқчи бўлиб турганида, уйида қонунсиз қурол тутгани учун қамашди.

Сафар қамалганнинг эртаси куни Мокия миршабларнинг унтер-офицери Ҳасанга турмушга чиқди. Сафарни шу Ҳасаннинг гапи билан қамашган эди. Ҳасан рақибидан қўрқар эди. Бир неча муддатдан сўнг Сафарни соқчилар билан портга жўнатишди. У ерда ҳарбий трибунал уни узоқ муддатга қамоққа ҳукм қилди.

* * *

Йиллар ўтди. Сафар қамоқ муддатини ўтади. Аммо у қайтиб қишлоққа келмади. Шофер бўлиб ишлай бошлади. Шероздан Буширга юк таширди у. Бир кун маст бўлиб, фоҳишахонада бир қиз билан топишиб қолди. Кейинчалик шу қизга уйланди. Шундан бошлаб унинг ҳаётида янги саҳифа очилди.

Сафарнинг меҳри хотинига кун сайин орта борди. Шофферлар Сафар Шероздан кетганда хотинининг қаёққа боришини айтишганда, у ҳаяжонланиб, камгап бўлиб қолар, ҳамиша ғамгин ашулалар куйлар эди. Бироқ Буширдан қайтгач, каптар ошёнига шошилгандай у ҳам бутун қалби билан уйига талпинарди. Сирпанчиқ тоғ йўллари ва довонларни қўрқмай, қор, бўрон ва ғира-шира туманга ҳам парво қилмай, Сафар газни босар, юраги севгилиси томон шошилтирарди. Бутун топган-тутганларини у хотини Афсар қўлига берар эди. У севгилисининг исмини меҳр билан тилга олар эди.

У кеч тунда уйга қайтганида, Афсар ухлаб ётган бўлса, уйга кирмасдан, остона олдида тонг отгунча ўтириб, унинг уйғонишини кутар эди. Сафар хотинини қўлида олиб юрар, у билан мушук боласи билан ўйнашгандай ўйнашиб, бўса олар, нафасини ҳидлар эди. У Сафар учун ҳам ҳаётининг қувончи, ҳам ҳаётининг худди ўзгинаси эди. У кўпинча айтарди:

— Энди ҳамма нарсам бут. Қандай яхши!

Бироқ Афсар уйда ўтиролмас эди. Ўтмишини қўмсаб турарди. Сафар йўлга кетиб қолганда, у юрарди, эркаклар билан учрашарди. Онаси ҳам била туриб унга индамас эди. Ўша фалокат келтирган тонггача у юриб, кечалари маишат қилиб, эркаклар билан учрашиб турди. Ниҳоят у ҳамма қилмишларига қон билан жавоб берди.

Воқеа содир бўлган тонгдан бир кун олдин Сафар Буширдан қайтиб келиб, машинасини гаражга қўйди. Ҳаммомдан чиққач, уйига йўл олди. Аммо хотини уйда йўқ эди. Юраги орқасига тортиб кетди, уни аллақандай қўрқинч қамраб олди. Наҳотки у ҳаммасидан айрилса. Сафар ўз модасидан ажраб қолган шердай ҳаллослаб инграрди.

Қўшнилар вафосиз турмуш йўлдошини Ҳожи Ҳошим ҳаммоми ёнидаги уйдан топа олишини айтдилар.

* * *

Сафар терговчига сўроқ берганида қуйидагиларни айтди:

— Тун бўйи мен ўша ҳовлининг девори устида ўтирдим. Ёнимда ароқ бор эди, шишани ўзидан ичиб турдим. Рўпарамдаги дераза ортида хотиним рақс тушарди. Ўйнаб туриб ўзини эркаклар қучоғига отарди. Уни ўпишарди. Кўз олдим қоронғулашиб юрагим мисгарнинг болғасидай гупуллаб ура бошлади. Қон тўлган кўзларим биров темир қиздириб босгандай ёниб оғрирди. Девордан ўзимни отворгим келарди... Ўзимни қандай қилиб босиб ўтирганимга ҳайронман. Ҳаммасини охиригача ўз кўзим билан кўрмоқчи, бу ўша менинг ҳаётимдан ортиқ билганим Афсар. Маст-аласт қувнаб ўйнаб туриб ўзини қучоққа отаётган, бегона эркакларга суйканиб бармоқларини қарсиллатаётган ҳақиқатан ҳам менинг хотиним эканлигига ишончим комил бўлишини истардим. Мен ҳаммасини кўриб билгим келарди. Ҳозир ҳам ўз кўзларимга ишонмасдим. Жаҳаннамга қулаб кетаётганимни. ичимга биров илмоқ солиб. ичак-човоқларимни суғуриб олгандай менда ҳеч нарса қолмагандай туюларди. Ароқдан бошим айлана бошлади.

Афсар ҳамон ўйнаб қўшиқ айтарди. Ўйнай туриб пешонасига қадаҳ қўйиб, маст эркаклар лабига тутарди. Сира тоқат қилиб бўлмас эди. У ҳаммага менга қилгандай кўзини сузиб, кош қоқарди. Менга қанчалик шодлик ва қувонч бахш этган ўша оташ лаблари билан эркакларни гўё уларнинг ҳаммаси унга бирдай, ўзининг эридай ўпар эди. Унда шармҳаёдан ном-нишон ҳам қолмаган эди.

Тун шу алпозда ўтди. Тонг отарда меҳмонлар тарқалишди. Мен Афсар ҳам чиқади деб ўйлаган эдим. Аммо у уй эгаси билан ёлғиз қолди. Оҳ, буларнинг ҳаммасини кўриб, сабр қилишга ортиқ тоб-тоқатим қолмаган эди. Мен ҳовлига сакраб тушиб, уни бўғиб ўлдиришга тайёр эдим. Аммо кўриб қолишади, яхшилаб ўчимни ололмайман деб қўрқдим...

Уйда чироқ ўчди. Афсар кўринмай қолди. Азобдан чил-парчин бўлиб девордан кўчага тушдим. Ғам-ғусса ва нафратдан тўлғаниб, оғир туйғу оғушида узоқ туриб қолдим. Тишлаб ғажиган тирноқларим орасидан қон сизилмоқда эди...

Ниҳоят тонг юлдузи ҳам кўк юздан ўчиб ғойиб бўлди. Аста-секин кун ёриша бошлади. Афсар турган томондан шовқин эшитилди. Назаримда унинг кулгисига ўхшади. Шундан кейин нима бўлганини билмайман.

Мен Ҳожи Ҳошим ҳаммоми томон чопдим. У ерда сартарош ўтириб олиб устарасини қайрар эди. Мен унга ташланиб, қўлидан устарасини тортиб олдим. Устара кўлини қирқиб, бечора дод деганча қолди. Оёғим ерга тегаяптими йўқми, ҳис этмай, кўчадан гирдобдай елиб борардим. Сартарош билан ҳаммомчилар менинг орқамдан чопишди. Ҳалиги ҳовлининг дарвозаси олдида Афсар турарди. Унинг печаси* бошига ташланган. Ёнида онаси турибди. У эса ҳали ҳам куларди...

Оҳ! У мени кўрганда, ҳушидан ажралиб, турган ерида тошдай қотиб қолди. Кўзлари қўрқувдан аллақандай ялтиллаб кетди. Отимни айтиб чақиришга улгурмай, мен бўйнига устара тортдим, қон фаввора бўлиб отилди.

У ҳеч нарса демади. Мен нима қилаётганимни идрок этмас эдим. Ғазабдан ва қарахтликдан қўлимни ва Афсарни ажратаман деб ташланган кампирнинг ҳам қўлини қирқибман. Юрагимга қон қуйилиб, кўз олдим қоронғулашди. Ўлиб ётган Афсарнинг очиқ кўзлари менга қўрқув ва таъна билан боқарди. Ҳамма нарса тамом бўлди... Ўзимни ҳис этишдан ҳам маҳрум бўлдим... Сафар йўқ бўлган эди!

Етиб келган ҳаммомчилар қўлимда устарани кўриб, менга яқинлашишга қўрқиб, туриб қолишди. Аммо улар ушлаб олиб, ўлдиришларини истар эдим. Чунки мен учун ҳаётнинг ортиқ сира қизиғи қолмаган эди. Ҳаммаси тугади. Мен юзимни ўгирдим, марҳума Афсарга ортиқ қарай олмасдим. Кампир онаси бақириб йиғлар, мени қарғар, аммо у ҳам яқинлашишга юраги дов бермасди.

Мен устарани ерга улоқтириб ташладим. Ҳаммомчилар дадилланишди, улардан бири менга яқинлашди, бошқаси: «Ажан! Ажан!»*— деб кичқира бошлади. Бошим айланди, ҳеч нарсани сезмасдим. Икки кун ўтгач, сиз билан учрашдим жаноб терговчи. Энди мени хоҳлаганча жазолашингиз мумкин. Менга ҳеч нарса керак эмас, дунёда ҳеч қандай орзу-умидим қолмади. Ўзимни оқлашни истамайман. Сиз мени кечирган тақдирингизда ҳам сира яшагим келмайди...

* * *

1312 йил меҳр* ойининг охирлари эди. Шаҳарда Сафар ўлим жазосига ҳукм қилинаркан деган овоза тарқалди. Жума куни одамлар эски Тўпхона майдонига тўпланишди. Бир кўзи кўр жаллод Али дор олдида завқ-шавққа тўлиб турибди. Али деган қизиқ бир мавжудот: у ё одамларни дорга тортарди ёки шаҳар вайроналари орасида ўтириб олиб, картада «йигирма бир» ўйнарди. Эркак ва аёллар бир-бирларини туртишиб олдинга ўтишарди. Майдон узра оломоннинг шовқин-сурони ҳуштак овозлари янграй бошлади. Болалар симёғочлар ва дарахтларга чиқиб олишган эди. Мен машаққат билан майдонга кириб, бир уйнинг томига чиқиб олдим. У ердан бутун майдон кафтда тургандай кўринарди. Бирдан ҳамманинг нигоҳи эски калъанинг дарвозасига қаратилди. Зиндон ўша ёқда эди. Зор Сафар чиқди. Икки ёнида икки миршаб.

Баҳайбат ва кенг яғринли, устида Даштистоннинг очранг холеси. Сафар афсонавий Рустамга ўхшарди. Худди хурмозорга ишга келаётгандай бамайлихотир қатл этиладиган жойга яқинлашди. Оломонга бир қараб олгач, дорга кўз ташлаб қўйди. Ҳаммаёқда қийқириқ, одамлар ҳаяжонда, болалар ҳуштак чалишарди. Сафарнинг мулойим овозини эшитиб, ҳамма нафасини ичига ютди. У ўзининг севимли ашуласини куйларди.

Кўзлар менинг қалбим
учун мисоли ханжар.
Мен уларга боққанимда,
қалбимни санчар.
Мен уларни яна чархлаб,
кўксимга ургум,
Токи бу қалб жим бўлсин-у... сўнсин сарбасар.

* Печа — жундан тўқилган тўр, чодра билан бирга тутилади.

* Ажан — полициячи, миршаб.

* 1312 йил меҳр ойининг охири 1333 йил октябрининг ўрталарига тўғри келади.

Охири. Боши газетанинг ўтган сонида.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

• *Суд залидан*

ЎҒРИНИНГ «СОВҒАСИ»

Чкалов номидаги самолётсозлик заводининг ишчиси Владимир Иванович Ларионов пайт пойлаб завод мулкини ўғирлаб кетаётганлиги Ҳамза район ички ишлар бўлимига хабар қилинди. Шу кундан бошлаб ОБХСС ходимлари Владимирни кузатиб юрдилар.

Дам олиш кунларининг бирида Владимир икки чемадон ва иккита халта кўтариб Тошкент автовокзали томон йўл олди. Унинг изидан ОБХСС ходимлари Ж. Раҳимов ва Б. Маҳмудовлар ҳам «йўловчи» бўлиб бордилар. Владимирнинг Самарқандга билет олганлиги аниқланди. «Йўловчилар» ҳам ўша тарафга билет олишди. Айни пайтда Ҳамза район ОБХСС ходимларидан А. Сулаймонов ва А. Исмоиловлар ҳам етиб келишди. Улар Владимирни таниб олишгач, бошқа машина билан Самарқанд томонга йўл олишади. Владимир йўлда ўзида йўқ севинч билан борарди. Ёнидаги йўловчиларга сездирмаслик учун «асли самарқандликман. Тошкентдан ошна-оғайниларимга совға салом-олиб қайтаяпман», деган сафсаталарни айтади. У Самарқандга етиб боргач, этикдўзларга учраша бошлади. Уларнинг ҳаммасига у Тошкентдан олиб келган «совғалари»ни тақсимлаб бериб, эвазига этикдўздан жарақлатиб пул санаб олаётган пайтда қўлга туширилди.

Текшириб кўрилишича, Владимир Чкалов номидаги самолётсозлик заводидан аёллар туфлисига кокиладиган нағалларнинг 31 минг донасини ўғирлаб келган экан. У ҳар бир нағални этикдўзларга тўрт тийиндан, ҳаммаси бўлиб 1200 сўмга пуллаган. Этикдўзлар эса ўғридан тўрт тийиндан қабул қилган нағалларни аёлларга бир сўмдан пуллаганлар..

Яқинда Ҳамза район халқ суди ўғриларни суд қилди. Давлат мулкини ўғирлаб сотган Владимир Ларионов уч йил, нағалларни ўғридан сотиб олиб аёлларга бир сўмдан пуллаган самарқандлик тўрт этикдўз икки йилдан қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

А. НОРКУЛОВ.
Р. ХЎЖАМОВ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

МУКОФОТДАН МАҲРУМ ЭТИЛДИ

Ҳушёрхонага тушган В. Просин тўғрисида Чкалов номли завод маъмурияти редакцияга қуйидаги жавобни йўллади: В. Просиннинг хулқи коллектив ўртасида муҳокама қилинди. У мукофотдан маҳрум этилди.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР Т.О

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15.XII да **Зайнаб ва Омон,** 16.XII да **Дон-Кихот.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15.XII да **Бой ила хизматчи,** 16.XII да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16.XII да **Менинг жаннатим,** 17.XII да **Паранжи сирлари.**

КИНО

14 ДЕКАБРДА.

Гитарали қаллоб — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Ажойиб характер — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Қизил майдон (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

15 ДЕКАБРДА

Гитарали қаллоб — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ажойиб характер — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қизил майдон (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сайҳа (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3 да).

«УЗОПТБАКАЛЕЯ» ТОШКЕНТ УЛГУРЖИ-САВДО БАЗАСИГА (Куйбишев шоссеси, 2-тупик, 12-уй)

катта бухгалтерлар, бухгалтерлар, талабларни ўрганиш бўйича товаршунослар, товаршунослар, нормаловчи

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари хузуридаги инспекторларга учрашилсин.

23 декабрь кундуз соат 3 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа, иқтисод ва юридик фанлари бўлимларининг иқтисод бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Куйбишев кўчаси, 20-уй)да иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

И. М. Клеандров: «Тоғли бадахшон автоном областининг иқтисоди (ҳозирги шароити ва келажакдаги ривожланиши» деган темада;

А. А. Бадальян: «Пахтачиликда меҳнат унумдорлиги ва уни ошириш йўллари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

24 декабрь эрталаб соат 11 да В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг геология-минералогия бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (ТошДУ, геолфак, В-224 аудитория)да геология-минералогия фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Н. В. Аверберг: «Жанубий Приорали эоцен ва олигоцен ётқизиқларининг стратиграфияси ва фораминифери» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан университетнинг илмий кутубхонаси (Университет кўчаси, 4-уй)да танишиш мумкин.

24 декабрь кундуз соат 12 да Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг илмий совет кенгашида қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

У. Х. Орипов: «Жайдари зот қўйларининг гўшт-ёғ маҳсулдорлиги ва қўзиларининг бўрдоқичилик қобилияти» деган темада.

В. Н. Пешков: «Жанубий Қозоғистон майин жунли зот қўйларининг ҳар хил типларини ўрганиш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Тошкент область Оржоникидзе-4)да танишиш мумкин.

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГЎШТ ВА СУТ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИГА (Темирязов кўчаси, 23-уй)

Ҳар турли мутахассисдаги қурувчи-лойиҳачилар, инженерлар; механиклар, технологлар, гўшт ва сут саноати технологлари, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича малакали инженерлар, ҳар турли мутахассисдаги иқтисодчилар, электрчилар, машинистка, газ пайвандчилар, созловчи-слесарлар, полиграфия техникаси, 1 класс шофери

КЕРАК

ЛУНАЧАРСКИЙ КОМПЛЕКС ГЕОФИЗИК ЭКСПЕДИЦИЯСИГА (Тошкент область, Оржоникидзе район, «Геофизик» посёлкаси)

Оржоникидзе районидаги «Геофизик» посёлкасида ишлаш учун: **1—5 разрядли слесарлар, 3—5 разрядли токарлар, гальванист, ёрдамчи ишчилар**

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай, ойига 40% мукофот берилади.

Ишчилар шаҳардан ишга боришларида экспедиция транспорти хизмат кўрсатади.

ТОШКЕНТ «РАССОМ» БАДИИЙ КОМБИНАТИГА (Цеховая кўчаси, 32-уй)

кассир, комендант, ишчилар, юк ташувчилар, омборчи

КЕРАК

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТ КУТУБХОНАСИГА (2-Виборгский кўчаси, 5-уй, телефон № 55-82-34)

кутубхоначилар

КЕРАК

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ-САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИГА (Г. Лопатин кўчаси, 10-уй)

катта бухгалтер, бухгалтер-кассир, моддий бўлимга бухгалтер, кучукларни тутувчилар (меҳнат ҳақи-ишбай), шофер

КЕРАК

КИРОВ РАЙОН РАЙПИШЧЕТОРГИ МАГАЗИНЛАРИГА (А. Толстой кўчаси, кадрлар бўлими)

сотувчилар, ишчи, форрошлар ва Тошкент шаҳрида яшайдиган 7-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган, 16-24 ёшлик шогирдлар.

КЕРАК

Ўқувчиларга — 45-54 сўм стипендия берилади.

Тошкент шаҳар, Пролетарский кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари, хузуридаги инспекторларга учрашилсин.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
1970 ЙИЛ 26 ДЕКАБРДАН
1971 ЙИЛ 10 ЯНВАРГАЧА
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ
КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

«КАТТА ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМЛАРИ»

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

«МУЗ УСТИДА АРЧА»

В. Зйрановнинг «Ҳар доим бўлсин қуёш» эртак-феерияси асосида.

ТОМОШАЛАРДА: Москва область драма театри артистлари, балет ва цирк артистлари, муз устида фигурали учиш усталари, авто-мото спорт усталари қатнашадилар ва «МОСФИЛЬМ» киностудиясининг кино-фрагментлари кўрсатилади.

Ёзиб олинган музикаларни — Бутуниттифоқ радио ва телевидение эстрада оркестри ижро этган.

Дирижёр — РСФСР халқ артисти Юрий СИЛАНТЬЕВ.

Балетмейстер — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби — И. СЛИЦКЕР.

Композитор — Е. КРИЛАТОВ.

РАССОМЛАР — Р. КАЗАЧЕК, А. БОМШТЕЙН ва РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби И. ТКАЧЕВА.

Томошалардан олдин оммавий ўйинлар, аттракционлар ва лотерея ўйинлари уюштирилади.

Постановкачи режиссёр — В. И. Чичко.

Томошалар эрталаб соат 11, кундуз 2 ва 5 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

БОШҚА ШАҲАРЛИКЛАРНИНГ ВА ПАХТАКОРЛАРНИНГ БОЛАЛАРИ ЗАЯВКА БУЙИЧА БИРИНЧИ НАВБАТДА БИЛЕТ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Кассалар ҳар куни эрталаб соат 10 дан ишлайди.

Справка учун телефонлар: 44-70-81; 44-70-82.

ТЕЛЕВИЗОР

14 ДЕКАБРЬ ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси. **18.00** Ўқувчилар учун. «Оталаримиз жасорати» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.30 Ахборот» информацион программаси. **18.45** Совет Армияси жангчилар учун. В. Карпов. «Қумда». **19.25** «Бухоро». Ҳужжатли фильм. **19.35** Шеърият мухлисларига.

Ўзбек тилида: 20.05 «Ахборот» информацион программаси. **20.20** Чолғу куйларидан концерт. **20.55** «Оламда нима гап?». **21.25** Телевизион театр. Мирмуҳсин. «Чўри». **22.55** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00 География. 5-синф. «Ўрта Осиё заповедниклари» (ўзбек тилида). **18.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. 2-курс. Немис тилидан 5-машғулот. **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика (ўзбек тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.55 Янгиликлар. **20.05** Ўқувчилар учун. «Пионерия». **20.35** Иқтисодиётимизнинг муҳим масалалари. **21.00** Янгиликлар. **21.05** «Коммунист ва давр». **21.15** «Ревизор». Бадиий фильм. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 Экран — болаларга. **19.00** Янгиликлар. **19.15** «Факел» тележурнали. **19.45** Ҳужжатли фильм. **20.35** «ГАИ кундалигидан». **21.00** Оқшом эртаклари. **21.10** «Баҳористон» тележурнали. **22.00** Янгиликлар. **22.15** Душанба кўрсатувларининг охири.

15 ДЕКАБРЬ СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

11.30 Адабиёт. 9-синф. «Н. А. Некрасов лирикаси» (рус тилида). **12.00** Ўқув фильм. **12.25** Адабиёт. 10-синф. «Қутлуғ қон» романида акс эттирилган тарихий давр (ўзбек тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. **13.05** Янгиликлар. **13.15** Ўқувчилар учун. «Моҳир қўллар — 70». **14.00** «Дубровский». Бадиий фильм. **15.20** Пинск трикотаж комбинати коллективи ҳақида очерк. **15.50** Янгиликлар. **15.55** Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 «Ахборот» информацион программаси. **18.15** КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА! Катта Наманган канали қурилишида. **18.35** «Қаердасан, Максим?» Бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 19.55 «Ахборот» информацион программаси. **20.10** СЪЕЗДДАН — СЪЕЗДГАЧА. «Ер ва одамлар». **20.30** «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1929 йил ҳақидаги серияси. **21.25** З. Фатхуллин. «ҒУНЧАЛАР». Музикали телевизион спектакль премьераси. 1-қисм. **23.05** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 18.00 География. 5-синф. «Ўрта Осиё заповедниклари». **18.30** Тасвирий санъат ҳақида суҳбат. 5—7-синф. «Ҳайкалтарошлик». **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 11-машғулот. **19.25** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тилидан 11-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Бутуниттифоқ ва республика халқ ҳаваскорлик санъати лауреати «Веселия» ашула ва рақс ансамблининг концерти. **20.30** Поэзия-70. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Ўқувчилар учун. Ёш музика шинавандаларига. **21.30** Миллионлар ленинча университети. **22.00** «Бешинчи отишув». Ленинград Давлат комедия театрининг спектакли. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** «Бешинчи отишув». Спектаклнинг давоми. **00.40** Мустамлака мамлакатлари ва халқларига мустақиллик бериш тўғрисидаги БМТ Декларациясининг 10 йиллигига бағишланган кўрсатув. **01.10** Москва кўрсатувларининг охири.

РАДИО

14 ДЕКАБРЬ ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Наманган зарбдори». Қурувчилар учун эшиттириш ва концерт (русча). **19.20** Фарғона область театри артистларининг концерти. **20.00** «Юность Узбекистана». радиостанциясининг программаси. **20.40** Куйлар. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. **21.55** «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча). **22.20** Рақс куйлари. **22.40** «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (ўзбекча). **23.15** Дам олиш концерти. **24.00** Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.30 «Шу куннинг қўшиқлари». Музикали эшиттириш (русча). **20.00** Н. Шаламов ва А. Муҳамедов. «Жасорат эстафетаси» очерки (тожикча). **20.20** Мақомлардан парчалар. **21.00** С. Зуннуновнинг янги ҳикоялари (ўзбекча). **21.40** Москва.

«Октябрь» ресторани коллективи ресторан директорининг ўринбосари А. Х. Тожибоевга онаси

Манзура Хусановна ТОЖИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми 4 бет

14 ДЕКАБРЬ, 1970 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар — 33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар — 33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими — 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР 3180.
Р—16931